

5 березня

Короткий огляд ситуації

- Хід бойових дій.** Російським військам наразі так і не вдається вийти до кордонів Києва, які вже істотно укріплені. Бої відбуваються навколо Бучі, Ірпеня (міста неподалік від Києва, які періодично переходять під контроль росіян, але відбиваються українською стороною), в Ірпені свідомо знищують житлові будинки. **У Миколаївській області збройні сили України перейшли в контрнаступ** та витіснили російські війська в бік Херсону. Так само відбуваються контрнаступи української сторони на деяких ділянках харківського напрямку. **Херсон наразі перебуває під російським контролем, але там продовжуються масштабні мітинги місцевого населення проти окупації, під українськими прапорами.** Vodafone відновив зв'язок на частині території Херсонської області. **Тривають постійні бої навколо Маріуполя, Харкова, Сум, ці міста під жахливими обстрілами. Обстріли Маріуполя не дали змоги відкрити “зелений” коридор для мирних жителів,** хоча було здійснено часткову евакуацію мирного населення з сусідньої Волновахи, яка теж зазнала нищівних обстрілів з боку росіян. Запоріжжя готується до оборони, сьогодні відбулося озброєння резерву територіальної оборони міста. **Починає активно застосовуватися іноземна протиповітряна зброя** - сьогодні російські літаки та гелікоптери були збиті в Чернігівській, Одеській, Миколаївській, Донецькій та інших областях, ряд пілотів потрапили в полон. Це дозволяє зберегти десятки життів цивільних громадян.
- Міжнародний вимір.** Сьогодні влада самопроголошеної Придністровської Молдавської республіки почала вимагати від Молдови визнання своєї незалежності, внаслідок подання Молдовою заявки на вступ до ЄС. **Виникає ймовірність ескалації і в цьому регіоні, зокрема, це може бути кроком для подальшого оточення Одеси, якщо збройні підрозділи з ПМР увійдуть на територію України.** Сьогодні українсько-російське протистояння обговорювали представники США (А.Блінкен) та Китаю (Ван Ї). **Китай підтримує вирішення цього питання в форматі перемовин, закликає поважати суверенітет України** (втім, паралельно наполягає на необхідності визнання суверенітету КНР над Тайванем). В Москві завтра очікується масштабний антивоєнний мітинг, є й певні антивоєнні настрої серед російських еліт, хоча детально про це не відомо.
- Перемовини.** **Дата третього раунду перемовин залишається відкритою,** російська сторона сьогодні заявила, що не бачить готовності В.Зеленського до компромісів, але і сама на компроміси не планує йти. Сьогодні російські та проросійські медіа активно поширюють інформацію, що в Києві вбито члена української делегації Дениса Кіреєва, виставляючи це як каральну операцію українських спецслужб. Втім, Головне управління розвідки Міністерства оборони України повідомило ввечері, що Д.Кіреєв був розвідником і загинув при виконанні завдання.
- Екологія.** Запорізька АЕС та місто Енергодар залишаються під контролем російських військових. З іншого боку, попри контроль також над містом Вознесенськ у Миколаївській області, немає відомостей про спроби захопити Южноукраїнську АЕС, яка розташована неподалік.
- Гуманітарний вимір.** Триває гуманітарна криза в містах, що перебувають на лінії фронту чи під контролем російської армії. **Попри попередні домовленості, організувати гуманітарні зелені коридори в Маріуполі та Харкові не вдалося.** Російська сторона не забезпечила тишу на маріупольському напрямі за межами Донецької області, а оскільки коридор мав бути в бік Запоріжжя - то організувати безпечний рух ним виявилось неможливим. Вочевидь, для російської сторони “гуманітарні коридори” це лише інструмент маніпулювання. Крім того, сам Маріуполь досі під обстрілами, зокрема, було обстріляно волонтерів, які розвозили їжу місцевому населенню. Все більше цивільних людей залишає Київ, і є ймовірність, що в разі прориву російських військ столиця може повторити долю Харкова. Надзвичайно складною залишається гуманітарна ситуація в Мелітополі, адже проблему із забезпеченням продуктами не вирішено. На Півночі України, Охтирці, Тростянці так само є напруженою гуманітарна ситуація, забезпечення їжею, теплом.
- Інформаційний вимір.** Заслуговує на увагу поширення фейків та дезінформації з боку РФ, зокрема, поширюються дані з посиланням на іноземні ЗМІ, що українські солдати б'ють та калічать іноземців, чорношкірих, “принижують голодних українців”, агрегатори новин дають майже півтори тисяч посилань в російському інформаційному просторі стосовно подібних інформацій. В РФ блокуються соціальні мережі. В РФ громадяни обговорюють здатність адаптуватися до санкцій зокрема у доступі

до товарів та послуг, їжі, кафе та ресторанів. В інформаційному просторі поширюється думка, що така адаптація відбудеться та її не відчують пересічні громадяни РФ. Є підстави вважати, що представники російського середнього класу, російських еліт не володіють інформацією стосовно перебігу війни, реальної ситуації на фронті, не усвідомлюють реальних масштабів руйнувань українських міст з боку російської армії. В той же час існує суспільна пасивність та апатія стосовно ідей припинення війни, зневіра та страх. В Москві сьогодні відбувся антивоєнний мітинг, в ньому взяло Популярними є різні конспірологічні теорії стосовно перебігу війни та ходу потенційних перемовин російського політичного керівництва з об'єднанням Заходом.